

OMK HÍRLEVÉL

Tartalom

ELŐRELÉPÉSEK A TÁMOP-5.4.7-12/1 PÁLYÁZAT MEGVALÓSÍTÁSÁBAN	2
MEGYEI SZOLGÁLTATÁSOK.....	3
ELEMI REHABILITÁCIÓS TANÁCSADÁS	5
INFOKOMMUNIKÁCIÓS SZAKÉRTŐI TÁMOGATÁS	5
INGYENES JOGSEGÉLY SZOLGÁLTATÁS AZ ORSZÁGOS MÓDSZERTANI KÖZPONTBAN.....	6
VÁLTOZOTT AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGI TÖRVÉNY	6
ROBOBRAILLE – KÖNNYEN ELŐÁLLÍTHATÓ ALTERNATÍV MÉDIA.....	7
NARRÁCIÓ – ELŐADÁSOK „LÁTHATÓVÁ TÉTELE” LÁTÁSSÉRÜLT NÉZŐK SZÁMÁRA.....	8
INDULÓ KÉPZÉSEK	11
HOGYAN LEHET KAPCSOLATBA LÉPNI VELÜNK?	12

Előrelépések a TÁMOP-5.4.7-12/1 pályázat megvalósításában

Konferencia

Perspektívák – Látássérült személyek elemi rehabilitációs szolgáltatásainak továbbfejlesztése címmel rendezte meg a Vakok Állami Intézete TÁMOP-5.4.7-es projektjének nyitókonferenciáját 2013. május 15-én.

A konferencia célja az volt, hogy minél szélesebb körben információt, ismereteket adjon a látássérült személyek rehabilitációs lehetőségeiről, bemutassa a Vakok Állami Intézetében folyó szakmai-módszertani fejlesztést és teret biztosítson az együttműködési lehetőségeknek.

A rendezvényt Soltész Miklós, az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális és családügyért felelős államtitkára nyitotta meg, aki előadásában hangsúlyozta, hogy az Új Széchenyi Tervből származó 1,2 milliárd forintos támogatás eredményeként országos hálózattá bővítik az elemi rehabilitációt, és így az a jövőben Magyarország minden megyéjében igénybe vehető lesz.

A konferencia három egységre tagolódott. Az első blokkban Szabóné Berta Irén, az intézmény igazgatója beszélt az elemi rehabilitáció fontosságáról; „Elemi rehabilitáció nélkül is el lehet sajátítani az önálló életvitelhez szükséges készségeket, csak sokkal nehezebb, sokkal hosszabb időt vesz igénybe, és az eredmény is más lesz, mintha erre kiképzett szakemberekkel való közös munkában tennék mindezt. Gyakran előfordul, hogy szakképzett segítség nélkül a látássérült embereknek nem sikerül az önálló életvitel kialakítása, ezért egész hátralevő életükben segítségre szorúlnak”.

Ezt követően Németh János professzor a szemészorvosok elemi rehabilitációban betöltött szerepét mutatta be, valamint ismertette a VISION 2020 nemzetközi programot, melynek célja a vakság kialakulásának megelőzése.

A második blokkban civil szervezetek képviselői mutatták be munkájukat. Bodó Erzsébet, rehabilitációs tanár, a Fehér Bot Alapítvány debreceni elemi rehabilitációs központjának vezetője a civil szolgáltatók elemi rehabilitációs szolgáltatásokban betöltött szerepéről beszélt, majd Kónya Katalin, a Szempont Alapítvány ügyvezetője az elemi és foglalkozási rehabilitáció kapcsolatát és összehangolását ismertette. Kedves Éda, a Siketvakok Országos Egyesületének ügyvezetője a siketvak személyek rehabilitációjáról beszélt, végezetül Kroll Zsuzsanna, az MVGYOSZ munkatársa a vakvezető kutyák nyújtotta segítséget mutatta be, a látássérült emberek közlekedése támogatásának alternatívájaként.

A konferencia utolsó blokkjában három szekcióban folyt tovább közös munka; a szekcióvezetők a TÁMOP projekt keretei között megvalósuló szolgáltatási elemeket ismertették. A résztvevők az Országos Felnőtt Látásvizsgáló és Állapotfelmérő Központ, az Országos Módszertani Központ feladatairól, működéséről, továbbá a Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportján belül működő adaptációs csoportokról kaptak információt, tehették fel a kérdéseiket a szekciók vezetőinek. (A szolgáltatási elemekről, adaptációs csoportokról bővebb felvilágosítást az áprilisi hírlevelünkben találhatnak.)

A konferencián elhangzott előadások elérhetők a www.vakokintezete.hu oldal **Hírek, aktualitások** menüpontja alatt.

Szakmai műhely

A hírlevél első száma óta lezajlott a *Jó gyakorlatok a látássérültek rehabilitációjában* című szakmai műhelysorozat két találkozója is. Május 2-án, a **szakmai műhely első fórumán** a résztvevők megismerhették a Vakok Állami Intézetében működő adaptációs csoportok munkáját.

A TÁMOP 5.4.7 projekt során öt elemi rehabilitációs módszertani útmutató kidolgozása zajlik, melyek célcsoportjai a kortikális sérült, idős és halmozottan fogyatékos személyek. Emellett elkészül a „Mindennapos tevékenységek és életvitelt segítő eszközök használatának tanítása” témakörben látássérült szülők számára csecsemőgondozás, valamint a látássérült személyek számára barkácsolást, fagegmunkálást, házkörűli karbantartás tanítását leíró szakmai anyag is. A VERCS munkatársai a fenti témáknak megfelelően munkacsoportokban dolgoznak az útmutatók összeállításán. A szakmai műhelyen a csoportok képviselői bemutatták a témák jelentőségét, a speciális módszertan kidolgozásának indokoltságát.

A módszertani útmutatók kipróbálásában számítunk az elemi rehabilitációval foglalkozó civil szervezetek segítségére; tapasztalataikkal, javaslataikkal kiegészítve készül el az útmutatók végleges változata. Fontos az együttműködés, hiszen közös érdekünk, hogy mindenki számára érthető, praktikus, jól használható anyagok szülessenek.

A **szakmai műhely második fórumán** a szociális és a pszichés rehabilitáció fontosságáról hallhattak előadásokat a résztvevők. *Bodnárné Novák Adrienn*, az Észak-magyarországi Látássérült-rehabilitációs Központ Foglalkozási Rehabilitációs Munkacsoportjának szakmai vezetője a látássérült emberek számára tartott szociális és kommunikációfejlesztő tréning fontosságát hangsúlyozta, bemutatta szakmai hátterét és az elért eredményeket. Majd *Kovács Éva* klinikai szakpszichológus és *Turbucz László*, a VÁI pszichológusa a látássérülés okozta krízisről beszélt; az elméleti hátteret szakmai tapasztalataikkal támasztották alá.

A szakmai műhely második felében a résztvevők megvitatták azokat az alapvető szakmai előírásokat, amelyek részben meghatározzák az elemi rehabilitációs szolgáltatásokat.

Hálózati találkozó

A május 2-án megtartott hálózati találkozón a VÁI és az OMK munkatársai, az elemi rehabilitációt biztosító civil szervezetek és a megyei kihelyezett munkatársak vettek részt. A hálózat tagjai megfogalmazták elvárásaikat a hálózat működéssel kapcsolatban, illetve lefektették az együttműködési megállapodás és a szakértői munka tartalmi alapjait. 2015. március 31-ig, a projekt végéig még hat hálózati találkozóra kerül sor.

Megyei szolgáltatások

A projekt egyik célja, hogy az elemi rehabilitációs szolgáltatásokhoz minden megyében hozzáférjenek a látássérült személyek. Abban a 12 megyében, ahol alacsony határfokkal működött a szolgáltatás, a VÁI kihelyezett munkatársai is biztosítják majd az elemi rehabilitációt. A kihelyezett szakemberek minden elemi rehabilitációs modult tanítanak, beleértve az informatikát is.

A TÁMOP 5.4.7 projekt keretében a Vakok Állami Intézete az alábbi megyékben és településeken indította el elemi rehabilitációs szolgáltatásait:

Bács-Kiskun megyei kihelyezett szolgáltatás

Kecskemét

Ábelné Pintér Éva

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 381 0855

Békés megyei kihelyezett szolgáltatás

Békéscsaba

Majoros Erika

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 462 2559

Szőke Törökné Zemkó Márta

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 370 4573

Jász-Nagykun-Szolnok megyei kihelyezett szolgáltatás

Szolnok

Csécseyné Nagy Zsuzsanna

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 378 1811

Heves megyei kihelyezett szolgáltatás

Eger

Komlósi Andrea

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 369 4448

Nógrád megyei kihelyezett szolgáltatás

Salgótarján

Csete Kornél Gyuláné

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 365 9779

Pest megyei kihelyezett szolgáltatás

Vác

Kiss Szilvia

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 457 7400

Tolna megyei kihelyezett szolgáltatás

Szekszárd

Nyúlné Terpó Edit

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 454 4430

Tallián Eszter

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 455 7223

Fejér megyei kihelyezett szolgáltatás

Székesfehérvár

Villányiné Gebri Andrea

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 462 6600

Veszprém megyei kihelyezett szolgáltatás

Veszprém

Faragó Adrienn

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 441 0858

Vas megyei kihelyezett szolgáltatás

Szombathely

Leány Erika

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 382 2766

Zala megyei kihelyezett szolgáltatás

Nagykanizsa

Peszleg Katalin

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 461 1071

Komárom-Esztergom megyei kihelyezett szolgáltatás

Tatabánya

Szedresi Károly

megye.tamop@vakokintezete.hu

+36 20 458 8507

Elemi rehabilitációs tanácsadás

Az OMK elemi rehabilitációs tanácsadást is biztosít, melyet Duhonyi Adrienn, a központ tiflopedagógus, rehabilitációs tanár munkatársa koordinál. Az elemi rehabilitációs tanácsadásban, amely vonatkozhat elemi rehabilitációra, illetve annak módszertanára is, részt vesz a VÁI Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportja és más szakmai munkacsoportok is.

Az alábbi szervezetek vehetik igénybe a szakmai tanácsadást:

- elemi rehabilitációt biztosító civil szervezetek
- látássérült személyek számára szolgáltatást nyújtó egyéb szervezetek

Elemi rehabilitációs tanácsadás kérhető:

- e-mailben az omk@vakokintezete.hu címen
- telefonon a +36 20 379 4722 mobilszámon

Infokommunikációs szakértői támogatás

A projekt keretében az infokommunikációs, akadálymentességgel kapcsolatos tanácsadást az „Informatika a látássérültekért” Alapítvány látja el. Az Alapítvány a projekt folyamán két alkalommal tart speciális infokommunikációs eszközök használatát bemutató workshopot. Ezen felül igény esetén felméri a civil szervezetek eszközparkját, megvizsgálja a szervezetek honlapjának akadálymentességét, és ha szükséges, infokommunikációs szakértői támogatást nyújt.

Terveink szerint a szolgáltatás szeptemberben indul; a részletekről későbbiekben adunk tájékoztatást.

Ingyenes jogsegély szolgáltatás az Országos Módszertani Központban

Az OMK ingyenes jogsegély szolgáltatást indított útjára 2013 májusától.

A jogi szakértő az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

- A rehabilitációs intézményeket és az elemi rehabilitációt érintő jogszabályváltozásokat nyomon követi, segít az értelmezésükben és tájékoztatást nyújt az érintett munkatársak, valamint az elemi rehabilitációt biztosító szervezetek számára.
- Támogatja az elemi rehabilitációt nyújtó szervezetek szolgáltatásait igénybe vevő látássérült embereket; TB, fogyatékosági, rehabilitációs, munkanélküli stb. ellátásokhoz kapcsolódó kérdéseikre e-mailben válaszol.
- Antidiszkriminációs jogsegély szolgáltatást biztosít közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés esetén az elemi rehabilitációt igénybe vevő látássérült emberek, valamint családtagjaik számára.

Jogsegélyszolgálat igénybevétele az alábbi módon történik:

- Az igénybevétel feltétele, hogy a látássérült emberek vagy családtagjaik kérdéseit az érintett munkatársak, illetve szervezetek dolgozói összegyűjtik és továbbítják a jogi szakértőnek, megadva a kliens telefonos és/vagy e-mail elérhetőségét.
- A jogi szakértő feladata a közvetlen kapcsolat felvétele az ügyféllel, legkésőbb 5 munkanapon belül. A tanácsadás lezárásáról a szervezetet vagy a munkatársakat a jogi szakértő tájékoztatja.

A jogi szakértő kéthetente, a páros heteken hétfőn 13.00–15.00 óráig telefonon is elérhető a 36 (1) 383 2589/350 melléken.

E-mail elérhetőség:

Jogász: jogitan.kat.2013@gmail.com

Országos Módszertani Központ: omk@vakokintezete.hu

Változott az esélyegyenlőségi törvény

Májusban módosult *A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. XXVI. törvény.*

A 2013. évi LXII. törvény legfontosabb változásai 2013. június 1-től:

1. Megváltozott a fogyatékos személy fogalma; az új definíció értelmében: fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.
 - Az új meghatározás nem az egyéni deficitet, hanem a fogyatékos társadalmi vonatkozásait hangsúlyozza.
 - Fontos változás, hogy a fogyatékos fogalma kiterjed a **pszichoszociális fogyatékossgal élő személyekre** is (hagyományos megfogalmazás szerint a pszichiátriai betegekre).
2. A törvény 2013. június 1-jétől a fogyatékos támogatást és a vakok személyi járadékának összegét egyrészt megnöveli, másrészt ezt követően a rendszeres

havi nyugellátások emelkedéséhez is hozzákapcsolja, így folyamatos emelkedését garantálja.

A törvény módosításának eredményeképpen – az öregségi nyugellátások 2013. évi 5,2%-os emelése mértékének megfelelően – az alábbiak szerint változik fogyatékosági támogatás összege:

- A látási-, hallási,- értelmi,- mozgásszervi fogyatékoság és kromoszóma rendellenesség eseteiben a fogyatékosági támogatás havi összege 975 forinttal emelkedik, az új összeg **19 500 Ft.**
- Halmozottan fogyatékos személyek esetében, valamint akkor, ha a súlyosan fogyatékos személynek az önkiszolgálási képessége teljesen hiányzik, a támogatás havi összege 1200 forinttal emelkedik, az új összeg **24 000 Ft.**
- **A vakok személyi járadékának összege 2013 júniusától havi 800 forinttal emelkedik, az új összeg 16 160 Ft.**

Az emelt összegű fogyatékosági támogatás és a vakok személyi járadéka legkorábban a júniusi jogosultsági hónapra vonatkozóan illeti meg az érintetteket, így ők a július hónaptól fogják majd a június hónapra járó magasabb összegű ellátásukat megkapni.

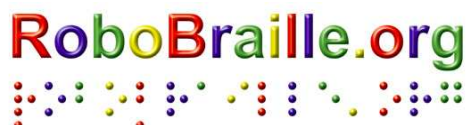
3. A törvény hatályon kívül helyezi, a közlekedési szállítást végző hálózat kiépítését, a speciális oktatás tárgyi és személyi feltételeit, valamint a speciális foglalkoztatás és a közlekedés akadálymentesítésnek – már lejárt – határidejét is érintő rendelkezéseket. A továbbiakban a határidők ütemezését az Országos Fogyatékosügyi Programban, valamint a végrehajtására vonatkozó intézkedési tervben határozzák majd meg.
4. A törvényt módosítás érinti az Országos Fogyatékosügyi Tanács működtetésének törvényi háttérét: a Tanács tagjainak megbízatása 2013. szeptember 30-án lejár, és hatályát veszti az OFT szervezetének és működésének részletes szabályairól szóló kormányrendelet. Az Országos Fogyatékosügyi Tanácsról a jövőben kormányhatározat fog rendelkezni.

forrás:

<http://njt.hu/>

http://www.serultek.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=2927&Itemid=2
<http://fszk.hu/2013-evi-ixii-torveny-a-fogyatekos-szemelyek-jogairol-es-eselyegyenloseguk-biztositasarol-szolo-1998-evi-xxvi-torveny-modositasarol/#more-2681>

RoboBraille – könnyen előállítható alternatív média

www.robobraille.org/web3/hu

A RoboBraille ingyenes konvertáló szoftver célja, hogy elősegítse az információkhoz való egyenlő esélyű hozzáférést internetes felületen keresztül. Alapvetően vak és gyengénlátó személyek számára fejlesztették ki, de diszlexiás felhasználóknak is nagy segítséget jelenthet. A programot bárki, előzetes regisztráció nélkül használhatja, kezelése könnyen elsajátítható. A szoftver segítségével a látássérült felhasználók, hozzátartozóik és a velük foglalkozó szakemberek élete könnyíthető meg mind a munkavállalás, mind a tanulás,

mind pedig az információszerzés területén (pl.: beszkenelt könyvek, hivatalos iratok, levelek, dokumentumok alakíthatóak át nagyon rövid idő alatt Braille, audio vagy egyéb akadálymentes formátumba).

A szolgáltatás hasznosítható nyelvtanulás során is, mivel a felhasználók kérhetik az általuk tanult idegen nyelven írt szöveg audio változatát is. A szolgáltatást 2004-ben indították el; a Dán Látássérült Gyermekek és Fiatalok Központja, valamint a Sensus Aps nyújtja és fejleszti. 2012-ben indult el az a projekt, amelynek keretében a szolgáltatást Magyarországra, Romániára, Lengyelországra, valamint Bulgáriára is kiterjesztik. A RoboBraille elérhető már magyar nyelven is. Jelenleg a rendszer tesztelése zajlik, melybe minél több látássérült személyt szeretnének bevonni.

A RoboBraille az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- szöveg konvertálása Braille formátumba,
- szöveg konvertálása audio formátumba (mp3, Daisy),
- szöveg konvertálása e-könyv formátumba (epub, mobi pocket),
- nem akadálymentes formátumok (pl. PDF típusú dokumentumok, szöveget tartalmazó képállományok) konvertálása vak és látássérült emberek által is könnyen kezelhető fájl formátumba.

A honlap használata általában az alábbi lépésekből áll:

- file feltöltése (tallózás nyomógomb használata, file kiválasztása, majd feltöltés gomb megnyomása),
- kimeneti formátum kiválasztása,
- az eredmény fogadására alkalmas e-mail cím megadása, a küldés nyomógomb megnyomása,
- nyugta megjelenése a sikeres feltöltésről.

Az eredményről e-mailben kapunk értesítést:

1. Levél törzsében helyezkedhet el az átkonvertált állomány.
2. Mellékletként szerepelhet.
3. Egy link-et kaphatunk, amely segítségével megnyíló honlap teszi lehetővé az eredményt tartalmazó állomány letöltését.

A rehabilitációs központok nagy szerepet kaphatnak a RoboBraille terjesztésében és tesztelési fázisában. Az elemi rehabilitáció során, az informatika oktatás keretében az internetes használata és tanítása könnyen megoldható, és nagyban megkönnyíti az információk, akadálymentes tananyagok átadását.

Narráció – előadások „láthatóvá tétele” látássérült nézők számára

Mi a narráció?

A narráció (audio description) egy, a vizuális elemeket tartalmazó művészeti ágakban használatos módszer, amelyben a vizuális elemeket a nyelv segítségével újrakódolják, így elérhetővé és befogadhatóvá teszik a műalkotásokat a látássérült emberek számára.

Maga a műalkotás lehet film, színházi előadás, múzeumi tárlatvezetés, de Nagy-Britanniában már balett- és cirkuszi előadásokat is közvetítenek narrációval látássérült emberek számára. Az előadás jellegétől és a közönségtől függően a narrációt a látássérült személy kihangosítva vagy fülmonitoron keresztül is követheti. A fülmonitor olyan infrás vagy rádiófrekvenciás alapú vevőkészülék, amihez egy fejhallgatót csatlakoztatva tudja a néző követni a narrációt. A narrátor az előadás alatt a színpadra közvetlen rálátást nyújtó hangszigetelt, üveges boxból/szobából vagy a színház épületén belül, monitoron keresztül követi az élő eseményeket.

Akkor érdemes kihangsúlyozni narrálni, ha a nézőközönségben kizárólag (vagy nagyobb részben) látássérült nézők helyezkednek el, illetve, ha céljaink között szerepel a látóközönség érzékenyítése is. Színházi előadásoknál a darab zavartalansága érdekében mindenképpen fülmonitor használata javasolt.

A színházi narráció 3 fő részből áll. Maga az eljárás mód Nagy-Britanniából származik.

1. Bevezető narráció (introduction)

A bevezető narráció olyan ismertető, melyből a látássérült színházközönség az előadás előtt tájékozódhat a darab bizonyos részleteiről. Akárcsak a színházak által a közönség számára készített műsorfüzetekben, a bevezető narrációban is ízelítőt kapunk a darab tartalmából, keletkezésének rövid háttértörténetéről, valamint megismerhetjük a szereposztást. Amit a műsorfüzetben a képeken láthatnak a nézők – vagyis a díszletet, a jelmezeket, fontosabb kellékeket –, arról a bevezető narráció a szavak erejével nyújt leírást. Az aktuális előadáshoz tartozó bevezető narráció általában az előadás előtt egy héttel meghallgatható és elolvasható, továbbá az előadás napján, a darab kezdése előtt meghallgatható a nézőtérben ülve fejhallgató készülékek segítségével.

2. Interaktív kulisszabejárás (touch tour)

A kulisszabejárásra általában egy/másfél órával az előadás kezdése előtt kerül sor. Ennek keretében a látássérült közönségnek lehetősége nyílik arra, hogy testközelből megismerkedjen a színpadi díszlettel és a fontosabb kellékekkel. Egy-egy ilyen alkalmon adott esetben a színészek is jelen vannak – legtöbbször a hangbeállítás keretén belül –, így a színészek karakteréről, színjátékbeli hangjáról is tájékozódhatnak a kulisszabejárás résztvevői.

A bevezető narráció és a kulisszabejárás szerves részét képezi a narrációs folyamatnak, hiszen később, az előadás közben, a narrátor már támaszkodhat arra, hogy a közönség tudja, mit ért azon például, hogy „A tolvaj elbújik a függöny mögött.”, hiszen szerepel a bevezető narrációban például, hogy „A jobb oldali hátsó nyílás a balkonra vezet. A balkon-nyílás két oldalát súlyos, vörös sötétítőfüggönyök szegélyezik.”, és a kulisszabejárás során ezt térben is pontosan elhelyezhetjük, megérinthetjük.

3. Követő narráció (through description)

Követő narrációnak nevezzük azt az információcsomagot, amit az előadás alatt egy fejhallgató készülék segítségével hallanak a közönség tagjai. A narrátor az előadás közben azon cselekmények leírását, egyértelműsítését és pontosabb befogadását teszi lehetővé az érdeklődők számára, melyek vizuálisan történnek, és nélkülözhetetlenek az események pontos ismeretéhez. Az előadás alatt a narrátor a színpaddal szemben egy ablakos boxból, vagy pedig az épületen belül egy hangszigetelt szobából, monitoron követi a színpadi eseményeket és élőben reagál azokra. A követő narráció tartalmazza az esetleges nem egyértelmű hangjellegű jeleket, effektek ismertetését is, valamint az előadás végén, a tapsrend folyamán is végig tájékoztatja a közönséget, hogy éppen kinek szól a taps.

A narrátor az átlagosan egy hónapos felkészülési idő alatt DVD-felvételről, valamint a színházak honlapján megtalálható fotókról dolgozik. Amikor a szöveg első változata elkészült, élőben is megtekinti újra a darabot, hogy azokat a finom részleteket is megfigyelhesse, melyek a DVD-n vagy a fotókon nem látszanak (pl. mimika, a ruhák pontos mintája, nem közvetlenül a színpadon történő játék, stb.).
(forrás: www.90decibel.hu – Kővári Szimonetta)

Eddig megvalósult narrált előadások

A Vakok Állami Intézete és a Francia Intézet együttműködésében először 2011 októberében került sor narrált filmvetítésre, a Fehér Bot Hetek rendezvénysorozat keretén belül a Kóristák című film bemutatására. A rendezvényen kitűzött célunk volt – a

film látássérült személyek számára való akadálymentesítése mellett – a látó nézők érzékenyítése is. A jelenlévő látó nézők szemtakaró használatával kipróbálhatták, milyen érzés úgy követni a filmet, hogy csak a hangokra és a narrátor „közvetítésére” tudnak hagyatkozni. A rendezvénynek rendkívül nagy sikere volt, ezért a következő évben 2012 októberében is megismételtük, az Első látásra című filmet vetítettük le narrációval kísérvé.

Az évi rendezvényekkel párhuzamosan kisebb körben a VERCS-en elindított rendszeres filmklubon narrációval közvetített filmnézés után családi körben lehet beszélgetni és megosztani az élményeket a levetített filmmel kapcsolatosan.

A 90 decibel Project szervezésében 2012 végén indult meg a színházi előadások narrációja látássérült személyek számára.

Mi a 90 decibel Project?

2010 őszén a 90 decibel Projectet Bonecz Ervin azzal a céllal hozta létre, hogy a kulturális intézmények, a színházak és a múzeumok akadálymentesek legyenek a hallás- és látássérült emberek számára is.

A Fogyatékos Személyek Jogairól Szóló ENSZ Egyezményt Magyarország az elsők között írta alá, melyet a magyar jelnyelvről és annak használatáról szóló törvény követett, amit 2009. november 9-én fogadott el a magyar parlament. Ezek alapján is kiemelt fontosságú a kultúrához való egyenlő esélyű hozzáférés. A civil kezdeményezésű 90 decibel ezt kívánja elősegíteni és koordinálni, melyhez a szükséges szakembereket és azok képzését is hosszú távon biztosítja.

Az egyenlő esélyű hozzáférés nevében a 90 dB Project igyekszik elérni, hogy a látássérült személyek is minél teljesebb kulturális élményekkel gazdagodhassanak. Céljuk, hogy képzett narrátorok segítségével színházi előadások, mozi- és DVD-filmek, múzeumi tárlatok kommunikációs szempontból akadálymentessé váljanak a látássérült érdeklődők számára.

(forrás: www.90decibel.hu Bonecz Ervin 90 decibel Project ügyvezető)

Magyarországon a narrált színházi előadások megindulását megelőzte a 90 decibel Project szervezésében 2012. szeptember 10-13. között megrendezett színházi és múzeumi narrátori képzés, melynek előadója Rosalyn Chalmers, a londoni Nemzeti Színház fő narrátora, a VocalEyes egyik vezető személye volt. A VocalEyes nevű szervezet célja Nagy-Britanniában a színházi előadások, képzőművészeti kiállítások akadálymentesítése, valóban élvezhetővé és élményszerűvé tétele látássérült személyek számára is. A képzésen összesen 17-en vettek részt. Ezután került sor 2012 végén az első narrált színházi előadásra Pécsen. Az első, határozottan sikeresnek mondható színházi évad után Kővári Szimonetta, a projekt koordinátora így ír élményeiről:

„Nagy örömünkre szolgál, hogy közvetlenül a narrátor-kurzus után, az első narrációs évadunkban hét előadást akadálymentesíthettünk a látássérült érdeklődőknek – országszerte. Igyekeztünk minél sokszínűbb repertoárt kialakítani - így a hét előadás között találhatóak különböző zenés darabok (musical, operett, zenés bohózat), vidám színjátékok és komolyabb hangvétellű drámák is. Az évadban négy rendkívül lelkes narrátorral dolgoztunk – és bár minden előadást egy narrátor neve fémjelez, az egyes előadások óriási csapatmunka eredményei.

A narráció iránti elképesztő érdeklődés már abban megmutatkozott, hogy olykor hetekkel a narrált előadás előtt minden fülmonitor készülékünk le volt foglalva. Számunkra is hatalmas élmény volt minden kulisszabejárás – látni azt, hogy mennyire élnek a látássérült nézők a nekik szánt plusz programmal az előadás előtt, hogy mennyire kíváncsiak a rendező által megálmodott látványvilágra. Számos elismerő visszajelzést kaptunk az előadások után személyesen illetve e-mailben is, melyek mindegyike azt

hangsúlyozta, hogy a követő narráció révén kapott információk mennyire hozzájárultak a teljesebb színházi élményhez. A kedves szavakat ezúton is hálásan köszönjük. A nagy érdeklődésre való tekintettel pedig reméljük, hogy hamarosan közzé tehetjük honlapunkon a következő évad első őszi narrált előadásait.”

Bonecz Ervin, a projekt vezetője elmondta, milyen nagy jelentőségű, hogy az első narrált előadást követően, 2013-ban stratégiai együttműködés jött létre a Vakok Állami Intézete és a 90 decibel Project között a kitűzött célok megvalósítása érdekében. A megállapodás szerint a felek szakmai kérdésekben, az előadások szervezésében és népszerűsítésben működnek együtt.

Fontos megemlíteni még a pécsi Hobby Rádió segítségét és közreműködését a narrált előadások hírverésében, melyet ezúton is nagyon köszönünk.

A 2012/13-as évadban narrált előadások:

Donát Ágnes (A dzsungel könyve – Pécs, Játék a kastélyban – Budapest-Vígszínház)

Kovács Margit (Szent Johanna – Budapest-Nemzeti Színház, A padlás – Pécs)

Kővári Szimonetta (A padlás – Miskolc, Naftalin – Budapest, Radnóti Színház, Mária főhadnagy – Szeged)

Mihály Csaba (Acélmagnóliák – Tatabánya)

A 90 decibel szeretettel vár minden kedves érdeklődőt előadásaira – az időpontok a www.90decibel.hu oldalon az Események fül alatt, illetve a Facebook-on a 90 dB Project oldalán is megtekinthetők. (Összeállította: Kovács Margit, tiflopedagógus, a VERCS munkatársa)

Induló képzések

2013 második felében az OMK az alábbi képzéseket indítja:

- *Segítségnyújtás látássérült személyek számára* – ezt a képzést elsősorban azoknak a szakembereknek ajánljuk, akik munkájuk során kapcsolatba kerülhetnek látássérült emberekkel, vagy csak érdeklődnek a téma iránt
- *A funkcióképesség, fogyatékoság és egészség nemzetközi osztályozásának alkalmazása a látássérült emberek számára nyújtott szolgáltatások során* – szakembereknek ajánljuk

2015 márciusáig a TÁMOP-5.4.7-12/1 projekt keretén belül indított valamennyi képzés akkreditált, és ingyenesen hozzáférhető lesz.

Felnőttképzési nyilvántartási szám: 00698-2011

Intézményakkreditációs lajstromszám: AL-2893

Az érdeklődők bővebb információt az OMK képzési koordinátorától, Virányi Árpádtól kaphatnak a Hírlevél végén található elérhetőségeken.

Negyedévente megjelenő hírlevelünkbe várjuk kedves olvasóink látássérült személyek rehabilitációjával, támogatásával foglalkozó szacikkeit, esettanulmányait és érdeklődésre számot tartó hírekről, eseményekről szóló beszámolóit a omk@vakokintezete.hu e-mail címre.

Hogyan lehet kapcsolatba lépni velünk?

**A VÁI Hermina úti telephelye átmeneti időre elköltözött.
Az OMK új elérhetősége:**

Vakok Állami Intézete, OMK
Cím: Hungária Irodaház,
1146 Budapest, Hungária körút
140-144.
Mobilszám: +36 20 379-4722
E-mail: omk@vakokintezete.hu
Honlap: www.vakokintezete.hu

TÁMOP-5.4.7-12/1-2012-0001

